EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 13.12.2021
COM(2021) 789 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

jäsenvaltioissa tapahtuvaa kalastustuotteiden maihintuontia koskevien tilastotietojen toimittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 1921/2006 täytäntöönpanosta

1 TAUSTA

Komissio (Eurostat) kerää kalastustuotteiden maihintuontia koskevia tilastotietoja asetuksen (EY) N:o 1921/2006[1], jäljempänä 'asetus', mukaisesti. Asetuksen 2 artiklan mukaan kalastustuotteet on tuotu maihin jäsenvaltion alueelle, kun ne on tuonut maihin EU:n tai Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) kalastusalus tai kun EU:n kalastusalus on tuonut ne maihin muualla kuin EU:n alueella ja myöhemmin tuonut ne EU:hun[2]. Asetuksen 10 artiklassa todetaan, että komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kolmen vuoden välein kertomuksen, jossa arvioidaan erityisesti koottujen tilastotietojen merkittävyyttä ja laatua. Kertomuksessa on selvitettävä myös maihintuontia koskevan tilastotiedon koonti- ja käsittelyjärjestelmän kustannustehokkuutta ja ehdotettava parhaita käytäntöjä, joilla voidaan vähentää työmäärää kansallisella tasolla ja lisätä tilastotietojen käyttökelpoisuutta ja laatua.

Asetusta sovelletaan EU:n jäsenvaltioihin sekä Norjaan ja Islantiin. Asetus koskee merisaaliin maihintuontia, minkä vuoksi raportointivelvollisuus ei koske sisämaavaltioita (5 jäsenvaltiota: Tšekki, Luxemburg, Unkari, Itävalta ja Slovakia).

Tämä kertomus perustuu 1) ilmoittavien jäsenvaltioiden Eurostatille toimittamiin maihintuonnin laatua viitevuonna 2019 koskeviin selvityksiin, 2) sääntöjen noudattamista koskeviin analyyseihin ja 3) Eurostatin keräämiin kustannustietoihin.

Komissio hyväksyi asetuksen mukaisesti toimitetut edelliset arviointikertomukset maihintuontia koskevista tilastotiedoista marraskuussa 2010[3], huhtikuussa 2014[4], toukokuussa 2016[5] ja helmikuussa 2019[6].

Euroopan kalastustilastot sisältävät maihintuontia koskevien tietojen lisäksi myös yksityiskohtaisia tietoja saaliista, laivastoista ja vesiviljelystä. Myös muut komission yksiköt, pääasiassa meri-ja kalastusasioiden pääosasto PO MARE keräävät suuria määriä tietoja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009[7] ja asetuksen (EU) N:o 2017/1004[8] nojalla yhteisen

---

1 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1921/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, jäsenvaltioissa tapahtuvaa kalastustuotteiden maihintuontia koskevien tilastotietojen toimittamisesta ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1382/91 kumoamisesta (EUVL L 403, 30.12.2006, s. 1).

2 Tämä tarkoittaa sitä, että näitä tilastotietoja ei voida verrata neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 mukaisesti kerättyihin maihintuontia koskeviin tietoihin, koska kyseiset tiedot ovat alusten lippuvaltiokohtaisia.

3 Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle jäsenvaltioissa tapahtuvaa kalastustuotteiden maihintuontia koskevien tilastotietojen toimittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 1921/2006 täytäntöönpanosta, COM(2010) 675 final.

4 Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle jäsenvaltioissa tapahtuvaa kalastustuotteiden maihintuontia koskevien tilastotietojen toimittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 1921/2006 täytäntöönpanosta, COM(2014) 240 final.

5 Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle jäsenvaltioissa tapahtuvaa kalastustuotteiden maihintuontia koskevien tilastotietojen toimittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 1921/2006 täytäntöönpanosta, COM(2016) 239 final.

6 Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle jäsenvaltioissa tapahtuvaa kalastustuotteiden maihintuontia koskevien tilastotietojen toimittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 1921/2006 täytäntöönpanosta, COM(2019) 47 final.

kalastuspolitiikan hallinnointia varten. Eurostatin keräämät tilastotiedot ja meri- ja kalastusasioiden pääosaston keräämät tiedot ovat osittain päällekkäisiä. Tämä kertomus kattaa ainoastaan Eurostatin keräämät tilastotiedot jäsenvaltioiden alueelle vuonna 2019 maihintuotujen kalastustuotteiden kokonaismääristä ja yksikköarvoista.

Eurostat käynnisti vuonna 2018 Euroopan kalastustilastojen selkeyttämistä ja yksinkertaistamista koskevan hankkeen (”Streamlining and simplifying European fishery statistics”). Hankkeessa arvioidaan vesiviljelyä, saaliita ja maihintuontia koskevia nykyisiä tilastoja sekä tulevien toimintavaihtoehtojen ja mahdollisen tulevan lainsäädännön vaikutuksia. Arviointi, joka kattoi myös asetuksen täytäntöönpanon, saatiin päätökseen vuonna 2019. Vaikutustenarviointi käynnistettiin vuonna 2020, ja se oli lähes valmis tätä kertomusta laadittaessa.

2 TÄRKEIMMÄT TULOKSET

2.1 Oikea-aikaisuus ja täydellisyys

2.1.1 Oikea-aikaisuus

Tietojen toimittamisen oikea-aikaisuus on parantunut viime vuosina. Useimmat ilmoittavat maat ovat toimittaneet tiedot ajoissa. Viitevuonna 2019 kolmasosa ilmoittavista maista toimitti tietoja, joihin oli tehtävä joitakin korjauksia. Tarvittavat korjaukset toimitettiin useimmissa tapauksissa kohtuullisessa ajassa.

Komissio (Eurostat) julkaisee tiedot heti niiden validoinnin jälkeen. Tietoja voidaan tarkistaa milloin tahansa tarpeen mukaan.

2.1.2 Täydellisyys

Tietojen täydellisyyttä ovat parantaneet jäsenvaltioiden toteuttamat toimet, joilla ne ovat pyrkineet merkittävästi laajentamaan tutkimuksiensa kattavuutta eri alustyyppien, ulkomaalaisten alusten ja kalalajien osalta.

---

[7] Neuvoston asetus (EY) N:o 1224/2009, annettu 20 päivänä marraskuuta 2009, unionin valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen noudattaminen, asetusten (EY) N:o 847/96, (EY) N:o 2371/2002, (EY) N:o 811/2004, (EY) N:o 768/2005, (EY) N:o 2115/2005, (EY) N:o 2166/2005, (EY) N:o 388/2006, (EY) N:o 509/2007, (EY) N:o 676/2007, (EY) N:o 1098/2007, (EY) N:o 1300/2008 ja (EY) N:o 1342/2008 muuttamisesta sekä asetusten (ETY) N:o 2847/93, (EY) N:o 1627/94 ja (EY) N:o 1966/2006 kumoamisesta (EUVL L 343, 22.12.2009, s. 1).

[8] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1004, annettu 17 päivänä toukokuuta 2017, kalatalousalan tietojen keruuta, hallintaa ja käyttöä koskevista unionin puitteista sekä yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien tieteellisten lausuntojen tukemisesta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 199/2008 kumoamisesta (EUVL L 157, 20.6.2017, s. 1).

2.2 Yhtenäisyys

2.2.1 Laatu ja tarkkuus

Eurostat laatii maihintuontia koskevista tilastoista laatuselvityksiä kolmen vuoden välein. Niissä kuvataan tiedonkeruun menetelmät ja laatunäkökohdat maiden oman arvioinnin perusteella. Eurostat käyttää kansallisia laatuselvityksiä EU:n tason laatuselvityksen laatimisessa.[9]

Yleisesti ottaen tietojen laatu oli hyvä, ja useimmat jäsenvaltiot katsoivat, että vastauskatoa ja alipeittoa oli hyvin vähän. Vain muutamat jäsenvaltiot ilmoittivat mittaus- tai näytteenottovirheistä. Myöskään mahdollisten luokitusvirheiden ei katsottu vaikuttaneen tiedon laatuun. Maista 35 prosenttia ilmoitti, että maihintuontitilastojen yleinen laatu on parantunut kolme vuotta sitten tehdyn edellisen laatuselvityksen jälkeen.

Laadunhallintajärjestelmä on käytössä yli puolessa maista. Useimmat parannukset koskivat ajantasaisuutta, tarkkuutta ja luotettavuutta.

2.2.2 Vertailukelpoisuus

Eurostat julkaisi lokakuussa 2019 kalastussaalis- ja maihintuontitilastoja koskevan käsikirjan[10], joka on entisestään parantanut tilastotietojen yhtenäisyyttä ja siten niiden vertailukelpoisuutta eri maiden välillä. Aikasarjojen pituus ja siten ajallinen vertailukelpoisuus vaihtelee maittain. Tämän arviointikertomuksen kattaman ajanjakson osalta tiedot ovat kuitenkin ajallisesti vertailukelpoisia.

2.3 Relevanssi

Asetuksen nojalla kerätyt tiedot ovat olennaisessa asemassa tehtäessä tietoon ja näyttöön perustuvia päätöksiä sekä jäsenvaltioiden että EU:n tasolla. Tuotantomääriä ja kehityssuuntauksia koskevat tiedot ovat tärkeitä analysoitaessa kalatalousalan kehitystä osana yhteistä kalastuspolitiikkaa ja ne tarjoavat poliittisille päättäjille ja teollisuudelle vankan perustan alan tulevaisuuden suunnittelua varten.

Maihintuontitilastoja käyttävät useat erityyppiset käyttäjät. Tilastotiedot muodostavat tärkeän lähteen muiden järjestöjen julkaisuille ja palveluille. Kalastus- ja vesiviljelytuotteiden markkinoiden EU-seurantakeskus (EUMOFA) käyttää Euroopan maihintuontitilastoja laatiessaan EU:n kalastusalaa koskevaa rakenneanalyysiä. Maihintuontitilastot muodostavat perustan muulle tiedonkeruulle[11].

EU:n alueella maihintuotujen kalastustuotteiden määriä ja hintoja koskevat tilastot vaikuttavat myös markkinatietoutta koskeviin komission sitoumuksiin. Tiedot ovat oleellisen tärkeitä EU:n kalastustuotemarkkinoiden seuraamisessa ja analysoinnissa toimitusketjun alusta loppuun.

---

9 http://ec.europa.eu/eurostat/web/ess/-/annual-work-programme-2018 (saatavilla ainoastaan englanniksi).

10 https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/fish_ld_esms_an3.pdf (saatavilla ainoastaan englanniksi).

11 Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2019/909, annettu 18 päivänä helmikuuta 2019, pakollisten tieteellisten tutkimusten luettelosta sekä kynnysarvoista kalastus- ja vesiviljelyalan tietojen keruuta ja hallintaa koskevaa unionin monivuotista ohjelmaa varten (EUVL L 145, 4.6.2019, s. 21).

Tilastotiedoilla voi olla merkitystä myös asetuksen (EU) N:o 1380/2013[12] 15 artiklan 1 kohdassa säädetyn purkamisvelvoitteen kannalta. Kyseinen velvoite edellyttää, että kaikki saalisrajoitusten alaiset saaliit on purettava aluksesta ja luettava asianomaiseen kiintiöön.

Jäsenvaltiot ilmoittivat, että käyttäjien tarpeet täyttyivät kaikilta osin kansallisella tasolla.

2.4. Saatavuus

2.4.1. Verkkotietokanta

Kalastustuotteiden maihintuontia koskevat tilastotiedot ovat saatavilla Eurostatin julkisessa tietokannassa[13] yksityiskohtaisia tietoja sisältävinä maakohtaisina taulukkoina sekä yhteenvetotaulukkona, jossa esitetään EU:n tason tiedot ja kansalliset tiedot aggregoidummalla tasolla.

Lisäksi puolet ilmoittavista jäsenvaltioista julkaisevat tiedot kansallisissa verkkotietokannoissa, joissa käyttäjät voivat niihin tutustua.

2.4.2 Julkaisut ja taulukot

Eurostat julkaisee kalastustuotteiden maihintuontia koskevia tilastoja ja artikkeleja Statistics Explained -sivustollaan ja tilastokirjoissa.[14] Puolet ilmoittavista maista tuottaa sähköisiä julkaisuja.

2.4.3 Metatiedot

Komissio kerää kolmen vuoden välein kansallisia laatuselvityksiä, joihin tämäkin kertomus perustuu (ks. alaviite 8). Kansallisissa selvityksissä perehdytään yksityiskohtaisesti tietojen laatuun ja niiden keruumenetelmiin. Kansalliset laatuselvitykset laaditaan Euroopan tilastojärjestelmän (ESS) ohjeiden mukaisesti, ja ne kerätään ESS:n metatietojärjestelmään (Metadata Handler).

2.5 Tietojen luottamuksellisuus

Komissiolle toimitetuissa kalastustuotteiden maihintuontia koskevissa tilastoissa on ainoastaan joitakin luottamuksellisia muuttujia. Vuonna 2019 kolmella jäsenvaltiolla oli luottamuksellisuusongelmia joko maihintuotujen tuotteiden määrää tai hintaa koskien. Tämän takia koko EU:ssa maihintuotujen saaliiden kokonaismäärä ja -arvo pysyivät luottamuksellisina.

Eurostat ja jäsenvaltiot ovat käyttäneet aikaa ja voimavaroja voidakseen tarjota tietojen käyttäjille mahdollisimman paljon lukuja turvaten kuitenkin samalla tilastojen luottamuksellisuuden ja prosessin toimivuuden.

---

[12] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1380/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, yhteisestä kalastuspolitiikasta, neuvoston asetusten (EY) N:o 1954/2003 ja (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 2371/2002 ja (EY) N:o 639/2004 ja neuvoston päätöksen 2004/585/EY kumoamisesta (EUVL L 354, 28.12.2013, s. 22).

[13] http://ec.europa.eu/eurostat/data/database (saatavilla ainoastaan englanniksi, ranskaksi ja saksaksi).

[14] Viimeisin niistä on ”Agriculture, forestry and fishery statistics – 2020 edition”, https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/12069644/KS-FK-20-001-EN-N.pdf/a7439b01-671b-80ce-85e4-4d803c44340a?t=1608139005821 (saatavilla ainoastaan englanniksi).

3 RASITE JA KUSTANNUSTEHOKKUUS

Euroopan tilastojärjestelmä (ESS) teki kustannusanalyysin maihintuontitilastojen tiedonkeruuprosessista. Kustannusarvio rahamääräisistä kustannuksista ja työvoimakustannuksista saatiin 23 maalta (kaikilta asianomaisilta mailta Islantia lukuun ottamatta). Tiedot ilmoitettiin kokoaikavastaaviksi muunnettuina. Yksi maista pystyi ilmoittamaan kalastussaalis- ja maihintuontitilastojen osalta ainoastaan niiden kokonaismäärän; maihintuontitilastojen kustannusten arvioitiin olevan noin puolet kokonaiskustannuksista.

Kaikkien tietoja toimittaneiden maiden suorat ja välilliset kokonaiskustannukset olivat 2,9 miljoonaa euroa vuodessa. Mediaanikustannus maata kohden oli 16 400 euroa. Yli puolessa maista kustannukset olivat hyvin pienet, mutta muutamat maat järjestivät otantatutkimuksia, joiden kustannukset nousivat korkeammiksi. Kokoaikavastaaviksi muunnettuina maihintuontitilastojen parissa työskenteli yhteensä 70 henkilöä. Mediaani maata kohden oli 0,5 kokoaikavastaavaa. Puolet ilmoittavista jäsenvaltioista ilmoitti pystyneensä tehostamaan toimiaan edellisen kertomuksen laatimisen jälkeen. Kolmasosa jäsenvaltioista kertoi onnistuneensa vähentämään vastaajille aiheutuvaa rasitetta käyttämällä käyttäjäystävällisempiä kyselylomakkeita tai helpompia tiedonsiirtomenetelmiä.

4 PÄÄTELMÄT

Maihintuontitilastot ovat luotettavia oikea-aikaisuuden, täydellisyyden ja yhtenäisyyden osalta. Jäsenvaltiot toimittavat luotettavia tietoja EU:hun maihintuotujen kalastustuotteiden määrästä ja arvosta sekä erittäin hyödyllisiä, yksityiskohtaisia lajitason tietoja, joita voidaan käyttää EU:n kalastusmarkkinoiden analysointiin.

Eurostatin raportointiohjeet ja käsikirjat ovat yhtenäistäneet maihintuontitilastoja. Samalla kansallisten tiedontoimittajien toimet ovat parantaneet tietojen oikea-aikaisuutta ja täydellisyyttä.

Kaikkien tietoja toimittaneiden maiden suorat ja välilliset kokonaiskustannukset olivat 2,9 miljoonaa euroa vuodessa. Mediaanikustannus maata kohden oli 16 400 euroa. Yli puolessa maista kustannukset olivat hyvin pienet, mutta muutamat maat järjestivät otantatutkimuksia, joiden kustannukset nousivat korkeammiksi.

5 SUOSITUKSET

Eurostat pyrkii jatkuvasti parantamaan Euroopan tilastojen laatua ja saatavuutta. Se on myös sitoutunut keventämään jäsenvaltioihin ja vastaajiin kohdistuvaa rasitetta. Euroopan kalastustilastojen selkeyttämistä ja yksinkertaistamista koskevassa hankkeessa tarkastellaan nykyistä tiedonkeruuta ja laaditaan strategia kalastustuotteiden maihintuontitilastojen tarkoituksenmukaistamiseksi. Hankkeen ensimmäinen virstanpylväs – Euroopan kalastustilastoja koskevan arvioinnin loppuun saattaminen – saavutettiin vuoden 2019 lopulla, kun arvioinnista laadittiin komission yksiköiden valmisteluasiakirja[15].

Maihintuontia koskevien kalastustilastojen arvioinnin tärkein tulos on, että maihintuontitilastot ovat erittäin tärkeä ja laajalti käytetty osa kalastustilastoja, mutta ne eivät ole tarpeeksi kattavia käyttäjien tarpeisiin. Kalastustilastojen arvioinnissa todettiin, että käyttäjillä on uusi merkittävä tarve eli maihintuontitilastojen olisi katettava tietyn maan kaikkien kalastusalusten purkamat kokonaissaaliit, EU- ja EFTA-maiden kalastusalusten EU:n ja EFTA:n alueen ulkopuolella purkamat saaliit ja EU:n ja EFTA:n ulkopuolisten maiden kalastusalusten EU:n ja EFTA:n alueella purkamat saaliit.

[15] Staff Working Document (2019) 425 (saatavilla ainoastaan englanniksi.).

Ainoa ratkaisu paremman palvelun tarjoamiseksi tiedon käyttäjille olisi muuttaa nykyistä lainsäädäntöä tai korvata se uudella lainsäädännöllä, jolla lisätään kattavuutta. Komissio viimeistelee parhaillaan vaikutustenarviointia erilaisista keinoista, joilla parannettaisiin kaikkia kalastustilastoja. Näihin kuuluvat tilastot saaliista, maihintuonnista, kalastuslaivastoista ja vesiviljelystä. Uudella lainsäädännöllä voitaisiin lisätä tehokkuutta, erityisesti jos tietojen liikkuvuutta yksinkertaistettaisiin ja määräaikoja mukautettaisiin myös muiden kansainvälisten järjestöjen tarpeisiin.

Kansallisella tasolla tulisi edelleen edistää sähköisten kyselylomakkeiden käyttöä, sillä ne tehostavat tiedonkeruuta. Muita esimerkkejä hyvistä käytännöistä ovat kansalliset tiedonkeruuohjeet ja vastaajille tapauskohtaista apua tarjoavat neuvontapalvelut.